

3 sönd. i påsktiden

Predikan i Osby kyrka, 29 april 2006

”Den gode herden”

Joh 10:1-10

"Sannerligen, jag säger er: den som inte går in i fårållan genom grinden utan klättrar in på ett annat ställe, han är en tjuv och en rövare. 2Men den som går in genom grinden är fårens herde. 3För honom öppnar grindvakten, och fåren hör hans röst, och han ropar på sina får med deras namn och för ut dem. 4När han har släppt ut sina får går han före dem, och fåren följer honom därför att de känner igen hans röst. 5Men en främling följer de inte, utan springer ifrån honom, därför att de inte känner igen främmande röster." 6Denna bild använde Jesus när han talade till dem, men de förstod inte vad han menade.

7Sedan sade Jesus: "Sannerligen, jag säger er: jag är grinden in till fåren. 8Alla som har kommit före mig är tjuvar och rövare, men fåren har inte lyssnat till dem. 9Jag är grinden. Den som går in genom mig skall bli räddad. Han skall gå in och han skall gå ut, och han skall finna bete. 10Tjuven kommer bara för att stjäla, slakta och döda. Jag har kommit för att de skall ha liv, och liv i överflöd.

Vi flyttas nu till orienten och den tidens fårskötsel. Att vara herde var en arbete som inte så sällan kunde vara både farligt och hårt. Man vistades ofta ute i ödemarken där man fick vara beredd att försvara fåren både mot rovdjur och mot rövare. Men nu är det inte herdens arbete ute på fält som Jesus använder som bild. Han uppehåller sig mest vid fåren när de är i fårållan.

Ofta kunde det vara flera fårhjordar i varje fålla, alla hade de varsin herde. Och så turades herdarna om vem av dem som skulle hålla vakt. På morgonen som kom de andra herdarna och ropade på sin får, varje får kände igen sin herdes lockrop.

Fårållan var en plats inhägnad med en stenmur för att skydda fåren mot alla nattens faror. Ofta fanns där ingen dörr utan bara en öppning på ett ställe, och i den öppningen lade sig herden för att sova. Om ett får försökte ta sig ut, eller om någon försökte ta sig in så skulle han genast vakna. Herden var alltså bokstavligen grinden in till fårållan.

När Jesus säger: "Jag är grinden in till fåren" så är detta först och främst ett ord till alla herdar. Alltså till alla dem som anförtrotts uppdraget att vara en herde, en ledare för Guds hjord. En äkta herde går in genom grinden, men det finns tydligen falska också som klättrar in på andra ställen och som egentligen är tjuvar och rövare. Som är ute efter andra

syften än att utföra Guds uppdrag och som bara skadar och vilseleder människorna. Och den här typen av herde kan också ha ett lockrop av många vackra ord.

Hur ska man då skilja dem åt? Ja, Jesus gav ett tydligt kännetecken: den som går in genom grinden är fårens herde. En rätt herde går alltså in genom den dörr som heter Kristus. Han skall vara kallad av honom och sätt honom i centrum och hålla sig till hans ord. Den rätta herden offerar sig för fåren, den falska offerar fåren istället. Den rätta ger liv, den falska tar liv. Men det viktigaste kännetecknet är alltså detta: den rätta herden låter Jesus vara centrum i sitt liv. Det är Jesus som är den store herden och alla andra herdar i Guds hjord är det bara på hans uppdrag. Och i uppdraget ligger i att efterlikna hans ledarskap.

Men Jesus använder bilden av sig själv som grinden på ytterligare ett sätt. Han är porten för oss alla, vägen in till fårållan, till Guds rike. "Den som går in genom mig skall bli räddad" säger han. Det finns en väg in till Guds rike, en väg till förlåtelse och liv, en port in där vi finner näring för vår själ och den porten heter Jesus. Väl därinne ska man aldrig behöva hungra eller törsta mer.

Att Jesus är grinden betyder inte att vi är inlåsta. Grindens funktion är att stänga ute faror inte stänga inne fåren. "De skall gå ut och de skall gå in." Det är det kristna livets dubbla riktning. Vi följer Jesus inåt, till fållans trygghet och där hämtar vi kraft för att kan följa honom utåt, ut i världens blåsväder och faror. Men vi är säkra även där, så länge vi håller oss till herden. Faran lurar bara om vi lockas att gå vår egen väg.

Finns det då ingen annan väg in till Guds rike än genom Jesus själv? "Jag är grinden" säger han ju. Och det fanns bara en öppning till fårållan.

Vi lever ju i en tid där religiösa utsagor i första hand ses som symboliska. Att religionen skulle handla om verkligheten, att tron skulle ha med sanning att göra det slår de flesta ifrån sig. "Det du tror på är säkert bra för dig, men för mig passar något annat", sägs det. Och ibland kan man stöta på en viss irritation när man hävdar att den kristna tron faktiskt gör anspråk på att vara sann, och inte bara är symbolik som man kan tolka och tyda efter vad som för tillfället känns bäst.

Att betrakta religiösa utsagor som beskrivande av verkligheten och giltiga, inte bara för mig utan för alla, tycker många är intolerant.

Men det är inte intolerant att säga att det man tror på är sant, och alltså inte bara sant för mig utan för alla människor. Det är bara om jag försöker tvinga min uppfattning på andra som jag blir intolerant. Tolerans handlar inte om att försöka få alla att tänka likadant, tvärtom så är ju tolerans att acceptera att vi är olika och tror olika.

Men om vi nu säger att Jesus är enda vägen in till Guds rike. Hur blir det då med dem som aldrig hört talas om honom? En antydning till svar kommer lite längre fram i Johannes 10. Där säger Jesus: "Jag har också andra får, som inte hör till den här fållan." Vilka som hör till Jesus eller

inte kan vi inte begränsa med mänskliga etiketter. Får från andra fållor kan också tillhöra Gud, och vi kan ju inte veta vilka dessa fårfållor är.

Det som krävs är inte den teoretiska kunskapen om vem Jesus är. Istället är det kanske hjärtats och viljans kunskap. Det är den som går in genom Jesus som är räddad. Den som går vägen, går in genom porten; det antyder att det viktigast är inte vad man vet utan vad man gör. Att man lever ut sin tro. Och kanske kan man leva efter detta utan att egentligen veta vems tro det är man lever efter.

”Den som går in genom mig...skall finna bete”. Det ordet vill jag avsluta med. Jesus är den som leder oss till rastplatser, viloplatser där vi finner näring och återhämtning för vår själ. Han låter oss vila vid gröna ängar som vi läste i Ps 23. Vila behöver vi för att orka vandra vidare. Nattvarden är en sådan rastplats. Här får vi bete, färdkost för vår vandring. Här dukar herden själv ett bord för oss. Han som har kommit för att vi ska ha liv, liv i överflöd.